คู่มือ
เรื่องเรือสำราญและบริการ
ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

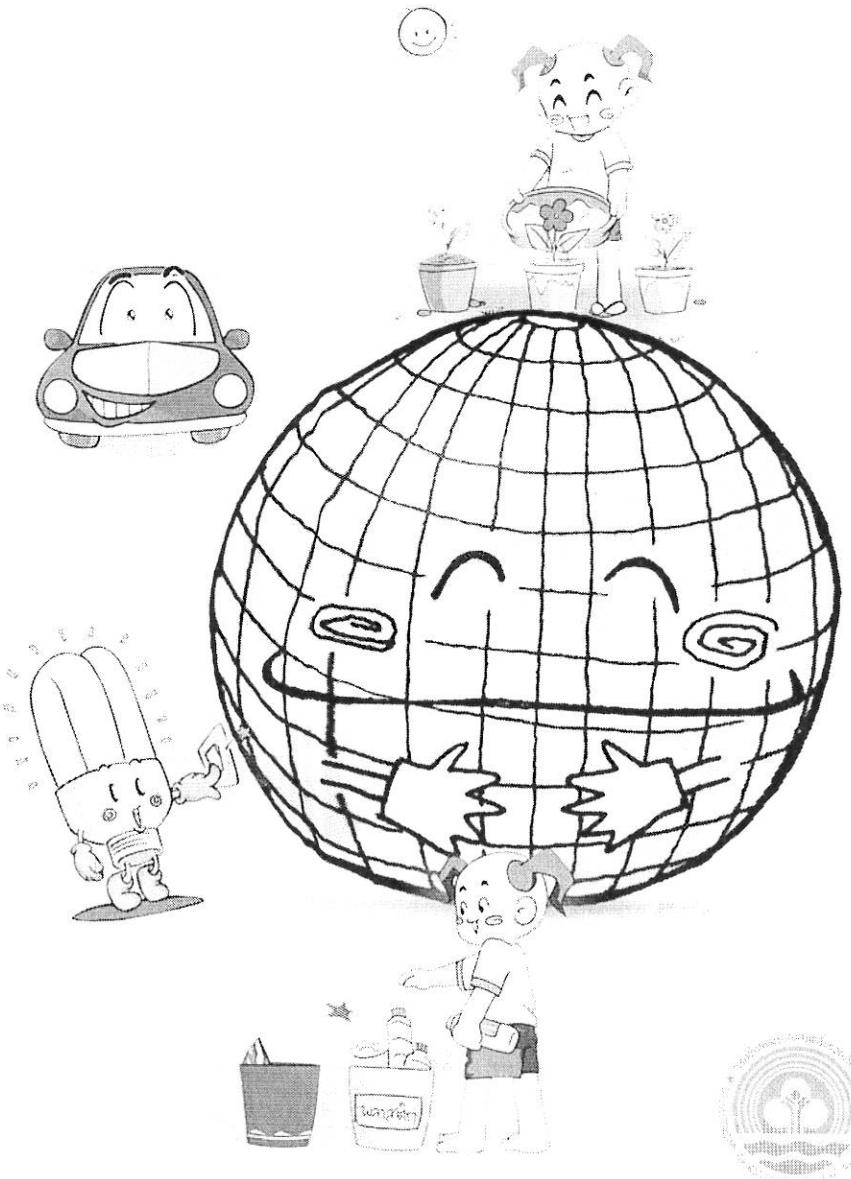

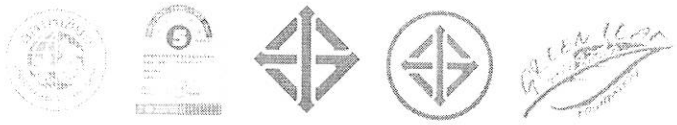

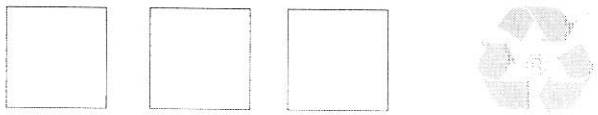

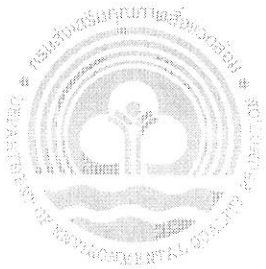

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
www.deqp.go.th

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
Thailand Environment Institute
www.tei.or.th

คู่มือ
การใช้งานเว็บไซต์
เพื่อสิ่งแวดล้อม

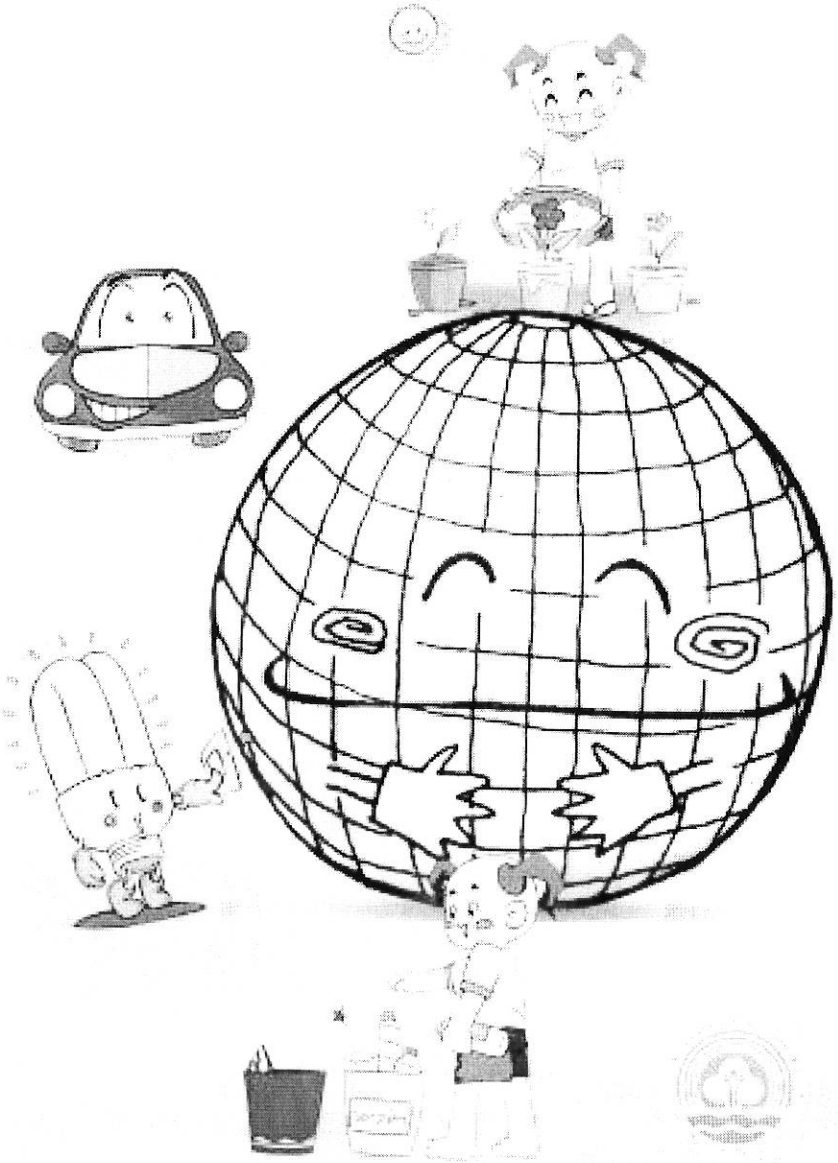

พิมพ์ที่ โดย
กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
49 พระราม 6 ซอย 30 ถนนพระราม 6 พญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2278-8400 โทรสาร 0-2298-5631 http://www.deqp.go.th

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2549

ISBN : 974-7530-23-6

ที่ปรึกษา

อภิวัฒน์	เศรษฐรักษ์	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
พรทิพย์	ปั่นเจริญ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ประดิษฐ์	บุญตันตราภิวัฒน์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
สากล	ฐินะกุล	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่

บรรณาธิการ

ระเบียบ	ภูผา	นักวิชาการเผยแพร่ 6ว

คณะบรรณาธิการ

สาวิตรี	ศรีสุข	ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อมศึกษา
บรรพต	อมราภิบาล	นักวิชาการเผยแพร่ 7ว
ชุลีพร	โชคลา	นักวิชาการเผยแพร่ 7ว
ภาวิณี	ณ สายบุรี	นักวิชาการเผยแพร่ 6ว
เพชรดา	อ้อชัยภูมิ	นักวิชาการเผยแพร่ 5
ผกาภรณ์	ยอดปลอบ	นักวิชาการเผยแพร่ 4

ข้อมูลและรูปภาพประกอบ

ดร.พงษ์วิภา	หล่อสมบูรณ์	ผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจและสิ่งแวดล้อม
ปฐม	ชัยพฤกษทล	ผู้จัดการโครงการฉลากเขียว / รองนักวิจัย
เพ็ญลักษณ์	เทศสุวรรณ	รองนักวิจัย

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย www.tei.or.th

การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เน้นการใช้แนวคิดแก้ปัญหาที่จุดเริ่มต้น ควบคู่ไปกับการส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมเป็นตัวร่วมขับเคลื่อนในการเรียนรู้สภาพปัญหา และแสวงหาทางแก้ไขร่วมกันในการเยียวยาและบรรเทา เพื่อรักษาลมหายใจของสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำคู่มือเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ความรู้ แนวคิด ตลอดจนให้ข้อมูล แนวทางการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ใส่ใจในกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นเป็นผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สมาชิกในสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำให้สภาพแวดล้อมของเราดีขึ้นได้ ด้วยการเปลี่ยนแปลงวิถีการบริโภคแบบเดิมไปสู่การบริโภคที่ยั่งยืน โดยการเลือกใช้สินค้าฉลากเขียว สินค้าประหยัดพลังงาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าจากวัสดุแปรรูป และสินค้าที่ได้มาจากป่าปลูก เพื่อที่วันหนึ่งข้างหน้าเมื่อมีคนตั้งคำถามกับเราว่าได้ทำอะไรเพื่อคนรุ่นหลัง เราจะได้ร่วมกันตอบคำถามด้วยการใช้วิธีปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเลือกซื้อและใช้อย่างชาญฉลาดโดยไม่เป็นภาระต่อสภาพแวดล้อม เพียงเท่านี้ก็จัดได้ว่า เราได้ทำอะไรดีๆ เพื่อโลกใบนี้แล้ว

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
มกราคม 2549

สารบัญ

ส่วนที่ 1 [illegible] หน้า

หมู [illegible]

อกซ้ [illegible] อกใช้ [illegible] ที่เป็ [illegible] ้อม 10

อกซ้ [illegible] อกใช้ [illegible] ้วได้ [illegible] ์อย่

ส่วนที่ 2 ฉลาดรู้ ฉลาดเลือก

รู้จักสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 16

เหมือนหรือแตกต่างจากสินค้าทั่วไปอย่าง [illegible] 18

สังเกตได้อย่าง [illegible] 19

สินค้าฉลากเขียว 21

สินค้าประหยัดพลังงาน 47

สินค้าผลิตจากวัสดุแปรใช้ใหม่ 63

สินค้าเกษตรอินทรีย์ 71

สินค้าที่ได้จากการจัดการป่าอย่างยั่งยืน 75

ตัวอย่างบริการสีเขียว 77

ส่วนที่ 3 ฉลาดคิดได้ประโยชน์

เลือกซื้อ เลือกใช้ [illegible] ได้ประโยชน์ 90

กลัวเน็ตเวิร์คข่าย 91

เครือข่ายสีเขียวสถาน [illegible] 94

ส่วนที่ 4 ฉลาดซื้อ

[illegible] 96

[illegible] 97

ผลิตภัณฑ์จากไม้ [illegible] รู้เย็น 101

ผลิตภัณฑ์ [illegible] ด้วยชาม 101

[illegible] อิมัลชัน 102

ผลิตภัณฑ์ [illegible] 103

ผลิตภัณฑ์ [illegible] น้ำมัน [illegible] ้นกลิ่ง 104

ผลิตภัณฑ์สุขภัณฑ์ [illegible] ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นผิว 105

บริการโรงแรมสีเขียว [illegible] 106

ส่วนที่ 5 บทสรุปส่งท้าย 107

เอกสารอ้างอิง 110

เครื่องเขียน

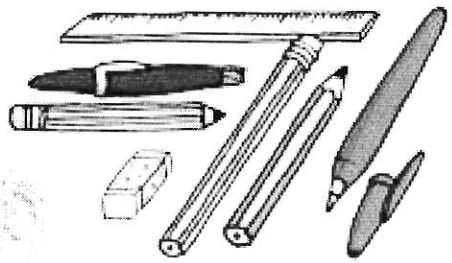

เครื่องเขียนเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการจดบันทึกทั้งเรื่องการเรียน การงาน หรือเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เครื่องเขียนประกอบด้วยปากกาลูกลื่น ปากกาเคมี ปากกาสีน้ำมัน ปากกาสีน้ำ ดินสอต่อไส้ ดินสอกดไส้ ดินสอดำ ดินสอสี และสีเทียน อุปกรณ์เหล่านี้บางชนิดมีสารเคมีที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น เมื่อสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบของน้ำหมึกในปากกาเคมีระเหยออกมาจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ใช้ที่สูดดมไอระเหยเข้าไป ส่วนดินสอดำ ดินสอสี และสีเทียนมีการใช้สีในการเคลือบผิวหรือเป็นส่วนผสมของเนื้อดินสอ ซึ่งสีเหล่านี้อาจมีโลหะหนักเป็นส่วนประกอบ และเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ใช้ได้

เมื่อปากกาเคมีถูกใช้หมดแล้วและทิ้งปะปนกับขยะทั่วไป กลายเป็นขยะที่ย่อยสลายได้ยาก เพราะส่วนประกอบของปากกาโดยส่วนใหญ่ ไม่ว่าด้าม ปลอก หรือไส้ มักทำจากพลาสติก นอกจากนี้สารเคมีที่ตกค้างในด้ามปากกาบางชนิดอาจรั่วไหลไปสู่แหล่งน้ำและดิน เกิดการสะสมและเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำและดินได้

วิธีสังเกตเครื่องเขียนฉลากเขียว

ผู้บริโภคควรพยายามฝึกตัวเองในการมองหาตราสัญลักษณ์ฉลากเขียวทุกครั้งของการซื้อของ เพื่อเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเลือกใช้สินค้าที่ไม่เป็นอันตรายต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม เครื่องเขียนฉลากเขียวเน้นหัวใจสำคัญคือ

- ไม่มีสารเคมีอันตรายหรือสีที่ผสมโลหะหนัก ปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้ใช้ และลดการปนเปื้อนของสารเคมีและโลหะหนักที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ได้รับการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือผ่านการทดสอบตามวิธีทดสอบที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- กระบวนการผลิต การขนส่ง และการกำจัดของเสียหลังใช้ผลิตภัณฑ์ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของทางราชการ
- ปากกา ดินสอ และสีเทียน ต้องไม่มีสารเป็นพิษ สารกัดกร่อน สารระคายเคืองต่อสุขภาพ สารก่อมะเร็ง และสารประกอบอินทรีย์ฮาโลจิเนต (Halogenated organic components)
- สีที่ใช้ในหมึกต้องไม่มีโลหะหนักเป็นส่วนผสม เช่น แบเรียม แคดเมียม ปรอท หรือสารอะโรมาติก (aromatic) และตัวทำละลายจำพวกแฮโลจิเนเตด (halogenous solvents) รวมทั้งตัวทำละลายที่เป็นสารอินทรีย์ระเหย (volatile organic)
- ผลิตภัณฑ์ควรเป็นชนิดที่เติมหมึก หรือเปลี่ยนไส้ได้มีเครื่องหมายแสดงข้อความว่า เป็นหมึกเติมหรือไส้ปากกา ช่วยลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจากการใช้งานได้ ใช้สัญลักษณ์บ่งบอกประเภทพลาสติกที่ใช้บนบรรจุภัณฑ์ และไม่ใช้พลาสติกที่มีส่วนประกอบของคลอรีน
- บรรจุภัณฑ์กระดาษ ควรทำมาจากวัสดุรีไซเคิล กรณีดินสอไม้ ควรบอกชนิดของไม้ ชนิดป่า รวมทั้งแหล่งที่มาของไม้ที่ใช้ในการผลิตดินสอด้วย

ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดถ้วยชาม

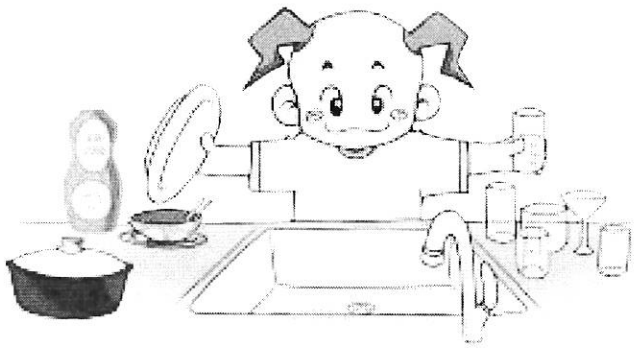

ผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดถ้วยชามมากกว่าการใช้ผงซักฟอก เพราะมีความปลอดภัยจากสารเพิ่มความสดใสที่มีในผงซักฟอก และสะดวกต่อการใช้งานมากกว่า เพราะส่วนใหญ่มักบรรจุในขวดพลาสติก

ผลกระทบที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดถ้วยชามที่ไม่ได้มาตรฐาน จะทำให้เกิดปัญหาสารเคมีที่ย่อยสลายยากตกค้างในแหล่งน้ำธรรมชาติ มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตในระบบห่วงโซ่อาหาร

หลักการเลือกผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดถ้วยชาม

เป็นผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดชนิดเหลวที่ล้างด้วยมือ ย่อยสลายได้ดีในสภาพธรรมชาติ ไม่มีส่วนประกอบที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนให้ใช้บรรจุภัณฑ์น้อยลงหรือสามารถนำกลับมาแปรใช้ใหม่ ช่วยลดการปนเปื้อนของสารเคมีลงในแหล่งน้ำ ประหยัดทรัพยากร ตลอดจนลดภาระและค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสีย

ใช้น้ำยาล้างจานที่มีปริมาณและความเข้มข้นพอสมควรเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำล้าง

ล้างจาน ช้อน และเครื่องครัวแยกจากแก้วน้ำดื่ม

ล้างภาชนะในอ่างที่บรรจุน้ำแทนการล้างด้วยน้ำที่ปล่อยจากหัวก๊อกโดยตรง

ไม่ปล่อยภาชนะรองรับอาหารให้มีคราบสกปรกแห้งติดแน่น

ล้างจานคราวละมากๆ แต่ไม่ปล่อยภาชนะรองรับอาหารทิ้งไว้นานจนเกินไป

ล้างผักและผลไม้ในอ่างหรือภาชนะที่มีการกักเก็บน้ำไว้เพียงพอและมีปริมาณท่วมผักผลไม้ที่ต้องการล้าง

ใจ

1. ภาชนะหรือถ้วยชามที่จะล้าง หากมีเศษอาหารติดค้างอยู่ให้เขี่ยลงถังขยะก่อน ส่วนคราบไขมันและสิ่งสกปรกอื่นๆ ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ที่ใช้แล้ว หรือเศษผ้าเช็ดออก

2. เปิดน้ำใส่ภาชนะล้างเพียงเล็กน้อย เพื่อล้างคราบสกปรกที่เหลือ จากนั้นจึงใช้น้ำยาล้างจาน ไม่ควรใช้ผงซักฟอกเพราะมีความเป็นด่างมากและต้องล้างหลายครั้ง ทำให้สิ้นเปลืองน้ำ เมื่อฟอกถ้วยจานแล้ว จึงล้างในภาชนะบรรจุน้ำสะอาดที่ 1 และล้างอีกครั้งในภาชนะบรรจุน้ำสะอาดที่ 2 แล้วนำขึ้นเรียงหรือผึ่งในที่เก็บจานให้แห้ง

3. น้ำที่ใช้ล้างจานด้วยวิธีนี้จะยังมีคุณภาพดี สามารถใช้ล้างถ้วยจานได้อีกอย่างน้อย 1 ครั้ง และยังนำไปรดต้นไม้ได้ เพราะจะมีธาตุอาหารที่พืชต้องการเจือปนอยู่ด้วย

ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นผิว

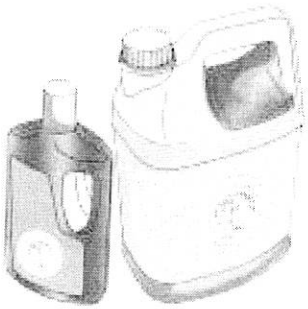

ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นผิวใช้สำหรับขจัดคราบสิ่งสกปรกที่เกาะอยู่ตามพื้นผิวต่างๆ มีทั้งสูตรกรด สูตรด่าง และสูตรสารลดแรงตึงผิว บางชนิดมีความเป็นกรดหรือด่างสูง และยิ่งมีความเข้มข้นมากก็จะมีฤทธิ์กัดกร่อนเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นผิวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำจุลินทรีย์ ผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากธรรมชาติ แทนสารเคมีที่เป็นอันตราย เพราะสามารถย่อยสลายได้ทางชีวภาพ

ควรปัดกวาดฝุ่นละอองและเศษผงออกก่อน แล้วจึงใช้น้ำยาทำความสะอาด เพื่อลดการใช้น้ำและลดน้ำทิ้งปนเปื้อน

ควรใช้ถังหรือภาชนะรองน้ำแทนการใช้น้ำฉีดล้างโดยตรง

สามารถหมุนเวียนน้ำที่ใช้แล้วไปรดน้ำต้นไม้ ส่วนขยะบรรจุภัณฑ์ก็ควรแยกเก็บใส่ถุงหรือภาชนะที่ปิดมิดชิด เพื่อนำไปกำจัดหรือนำไปรีไซเคิล

หมั่นดูแลรักษาพื้นซีเมนต์ พื้นไม้ พื้นทางเดิน และห้องน้ำให้แห้งสะอาดอยู่เสมอ

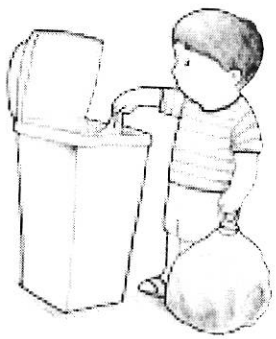

แชมพู

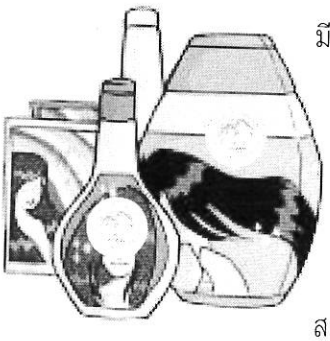

ช่วยขจัดสิ่งสกปรกออกจากเส้นผมและหนังศีรษะ มีอยู่หลากหลายรูปแบบในท้องตลาด สารเคมีที่เป็นส่วนประกอบของแชมพูมีทั้งสารลดแรงตึงผิว สารลดความกระด้างของน้ำ สารกันเสีย หรือตัวทำละลาย ล้วนแต่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม เพราะสารลดแรงตึงผิวบางชนิดย่อยสลายได้ยาก อาจสะสมตกค้างในเหงือกปลา ทำให้ความสามารถในการควบคุมปริมาณเกลือของปลาไม่สมดุล สารบางชนิดที่ไม่ย่อยสลายเลยจะสะสมในแหล่งน้ำ ทำให้สภาพน้ำเปลี่ยนแปลงมีผลต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ ส่วนสารลดความกระด้างของน้ำบางชนิด เช่น ฟอสเฟต เมื่อปล่อยสู่แหล่งน้ำในปริมาณที่มาก จะทำให้พืชน้ำเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย

วิธีการเลือกซื้อแชมพูที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม

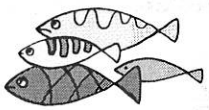

การเลือกซื้อแชมพูสำหรับใช้ทำความสะอาดเส้นผมและหนังศีรษะ นอกจากจะต้องเลือกชนิดที่เหมาะกับสภาพเส้นผมและหนังศีรษะแล้ว ผู้บริโภคควรเลือกซื้อแชมพูฉลากเขียว เพราะหัวใจสำคัญคือ

ดีต่อสิ่งแวดล้อม สามารถย่อยสลายได้ดีในธรรมชาติ ไม่ว่าจะสระผมบ่อยครั้งเพียงใด น้ำล้างฟองแชมพูที่เกิดขึ้นหลังสระก็ไม่ทำร้ายสิ่งแวดล้อม

แชมพูฉลากเขียว เป็นแชมพูที่ไม่ใส่สารอันตรายในผลิตภัณฑ์

ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ได้ ช่วยลดปริมาณขยะ รวมถึงลดภาระและค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้น

เครื่องเรือนเหล็ก

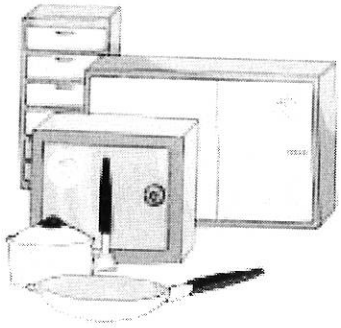

กว่าจะได้มาซึ่งวัตถุดิบในการผลิตสินค้าจำพวกเครื่องเรือนเหล็กจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรเหล็กกล้าและพลังงานไฟฟ้าจำนวนมาก พบว่า การผลิตเหล็ก 1 ตัน ใช้พลังงานไฟฟ้าสูงถึง 1,430 กิโลวัตต์

ในกระบวนการผลิตเหล็กกล้า การขนส่งและการนำมาใช้งาน เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำไฟฟ้า ก๊าซสำหรับเผาถ่านหิน และก๊าซสำหรับหลอมเหล็กจำนวนมาก ทำให้เกิดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ฝุ่นเหล็ก และน้ำเสีย รวมทั้งอาจมีเศษเหล็กเหลือทิ้งหลังใช้งานอีกด้วย นอกจากนี้ การใช้สีเคลือบที่มีสารประกอบอินทรีย์ที่ระเหยได้ และมีโลหะหนักเป็นองค์ประกอบ อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหากร่างกายได้รับสารเหล่านี้ในปริมาณมาก

[illegible]

เป็นเครื่องเรือนที่ประกอบจากแผ่นเหล็กกล้ารีดเย็นที่มีความหนาไม่เกิน 0.5 มิลลิเมตร เพื่อลดการใช้ทรัพยากรเหล็กกล้าและพลังงานไฟฟ้า สีที่ใช้เคลือบและสารเคมีเตรียมผิวต้องไม่มีสารประกอบที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ผลิตและบริโภค เช่น ฟอร์มาลดีไฮด์ หรืออนุภาคของโลหะหนัก เช่น ปรอท ตะกั่ว แคดเมียม เป็นต้น

เครื่องสุขภัณฑ์

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนไทยใช้น้ำเฉลี่ย 160 ลิตร/คน/วัน การใช้ส้วมชักโครกแบบทั่วไปจะใช้น้ำประมาณ 13 ลิตรต่อ 1 ครั้ง ถ้าแต่ละคนกดชักโครกโดยเฉลี่ย 4 ครั้งต่อวัน จะใช้น้ำทั้งสิ้น 52 ลิตร/คน/วัน เทียบเป็นร้อยละ 30 ของการใช้น้ำทั้งหมด ปัจจุบันจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่น้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปามีปริมาณจำกัด การเลือกใช้เครื่องสุขภัณฑ์ประหยัดน้ำสามารถช่วยประหยัดได้ประมาณ 1 เท่าคือ ประมาณ 24 ลิตร/คน/วัน

ผ่ กให้เป็ ั่ ุขภั ์ ี

เมื่อต้องเลือกซื้อเครื่องสุขภัณฑ์ ไม่ควรตัดสินใจเพียงเพราะรูปแบบแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรเลือกเครื่องสุขภัณฑ์ที่ช่วยประหยัดน้ำ

เครื่องสุขภัณฑ์ประเภทชักโครกที่ได้รับฉลากเขียว มีจุดเด่นในการประหยัดน้ำ เพราะใช้น้ำเพียง 3 - 6 ลิตรต่อครั้ง

เครื่องสุขภัณฑ์ฉลากเขียวมีสัญลักษณ์บ่งบอกประเภทของพลาสติกบนอุปกรณ์ถังพักน้ำที่เป็นพลาสติกต่างๆ เช่น ชุดน้ำออก ชุดน้ำเข้า และลูกลอย และตัวสุขภัณฑ์เองก็ได้รับการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นอกจากจะช่วยประหยัดน้ำแล้ว ยังได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพด้วย

หมั่นตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำจากท่อน้ำและข้อต่อต่างๆ และใช้ตัวเลขที่จดจากมาตรวัดน้ำมาประกอบการพิจารณา หากพบเห็นการรั่วไหล ควรรีบแก้ไขทันที

ใช้ฝักบัวอาบน้ำแทนการอาบน้ำแบบใช้ขันตักอาบ ช่วยประหยัดน้ำได้มากกว่า

หมั่นทดสอบการรั่วไหลของชักโครก เช่น การหยดสีลงในถังพักน้ำแล้วสังเกตคราบสีที่คอห่าน

ควรเลือกใช้และติดตั้งอุปกรณ์ประหยัดน้ำ เช่น หัวก๊อกชนิดเติมอากาศ ชักโครกประหยัดน้ำ เป็นต้น

ก๊อกน้ำและอุปกรณ์ในห้องน้ำ

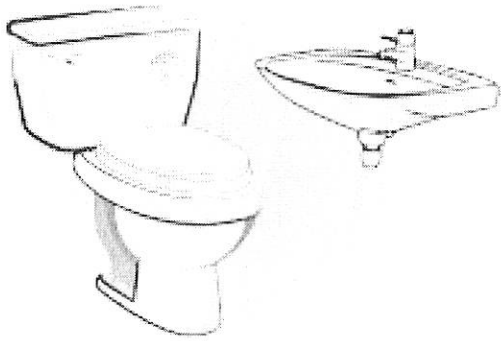

เมื่อต้องการเลือกซื้อก๊อกน้ำและอุปกรณ์ในห้องน้ำ มีวิธีการเลือกซื้อง่ายๆ คือ เลือกซื้อก๊อกน้ำและอุปกรณ์ในห้องน้ำที่ได้รับฉลากเขียว เพราะไม่ว่าจะเป็นก๊อกน้ำ โดยเฉพาะก๊อกน้ำปิดอัตโนมัติ ฝักบัวอาบน้ำ ชุดหัวฉีดชะล้าง หรือแม้แต่วาล์วขับล้างสำหรับที่ปัสสาวะชาย สามารถช่วยประหยัดน้ำได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 เมื่อเปรียบเทียบกับก๊อกน้ำและอุปกรณ์ในห้องน้ำทั่วไป

ควรเลือกใช้และติดตั้งอุปกรณ์ประหยัดน้ำ เช่น หัวก๊อกชนิดเติมอากาศ ชักโครกประหยัดน้ำ เป็นต้น

ปิดก๊อกน้ำให้สนิททุกครั้งเมื่อไม่ใช้งาน

หมั่นตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำจากท่อน้ำและข้อต่อต่างๆ และใช้ตัวเลขที่จดจากมาตรวัดน้ำประกอบการพิจารณา

น้ำอย่างดี

น้ำประปาที่เราใช้มาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่ผ่านกระบวนการกรองและฆ่าเชื้อจนสะอาดและบริโภคได้ ซึ่งต้องอาศัยพลังงานในกระบวนการเหล่านั้น การใช้น้ำอย่างประหยัดเท่ากับเป็นการประหยัดพลังงานด้วย

- ควรใช้หัวก๊อกน้ำที่มีตัวลดอัตราการไหลของน้ำให้อ่อนลง
- ปิดก๊อกน้ำในระหว่างแปรงฟัน สระผม หรือโกนหนวด
- ใช้ไม้กวาดทำความสะอาดพื้นแทนการใช้น้ำฉีด
- ใช้ถังใส่น้ำและใช้ฟองน้ำสำหรับล้างรถ แทนการใช้สายยางฉีดน้ำ
- น้ำที่เหลือจากการซักล้าง หรือถูพื้น สามารถนำไปรดน้ำต้นไม้หรือทำความสะอาดทางเดินรอบบ้านได้

น้ำอย่างดี แต่ไม่ควรอาบ...

การอาบน้ำช่วยให้ร่างกายสดชื่น จิตใจปลอดโปร่งสบาย คลายเครียด ช่วยขจัดคราบไคล สิ่งสกปรก รวมทั้งเชื้อโรคต่างๆ ให้หลุดออกจากผิวกาย โดยปกติเราจึงควรอาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ในเวลาเช้า เย็น หรือก่อนนอน หรือภายหลังจากการออกกำลังกายผ่านไปนานอย่างน้อย 30 นาที รวมทั้งภายหลังจากการทำงานที่ทำให้ร่างกายสกปรกเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค หรือเสี่ยงต่อการได้รับสารพิษควรอาบน้ำทันที

ใช้น้ำ 1-2 ขัน ชโลมร่างกายให้เปียกทั่วตัว แล้วใช้ฟองน้ำหรือผ้าบางๆ เช็ดถูร่างกายก่อน จากนั้นจึงใช้น้ำ 1-2 ขัน ชำระร่างกายอีกครั้ง

ปัจจุบันมีสบู่ให้เลือกหลายชนิด เช่น สบู่ก้อน สบู่เหลว และครีมอาบน้ำ เป็นต้น หลักการใช้สบู่ควรใช้ชนิดที่เป็นด่างอ่อน ไม่เจือสีฉูดฉาดและมีกลิ่นไม่แรงเกินไป

เริ่มต้นฟอกสบู่ที่มือก่อน ล้างมือให้สะอาดแล้วจึงฟอกสบู่ที่ใบหน้าและลำคอ แล้วล้างสบู่ออก จากนั้นจึงฟอกสบู่ที่ลำตัว แขน ขา ไปตามลำดับ พร้อมทั้งบีบนวดเบาๆที่กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ข้อที่ควรสังเกตคือ เราใช้สบู่เพียงเล็กน้อย แต่จะมีฟองสบู่มาก เป็นเพราะเราได้ล้างคราบสกปรกออกไปบ้างแล้วในขั้นตอนแรกนั่นเอง

การอาบน้ำด้วยฝักบัว มีขั้นตอนเหมือนกับการตักอาบ แต่ในระหว่างเช็ดถูร่างกายหรือฟอกสบู่ให้ปิดน้ำทุกครั้ง

การอาบน้ำในอ่างน้ำ ก่อนลงอ่างอาบน้ำ ควรชำระร่างกายก่อน ถ้าอ่างอาบน้ำมีระบบน้ำร้อนและเย็น ควรเปิดน้ำเย็นก่อน แล้วจึงเปิดน้ำร้อนปรับอุณหภูมิให้พอดีกับที่เราต้องการ ผสมสบู่เหลวแล้วจึงเทลงไป ใช้ผ้าบางๆ หรือฟองน้ำฟอกตัว เมื่อลุกออกจากอ่างน้ำ อาบน้ำด้วยขันหรือฝักบัวเพื่อชำระร่างกายในครั้งสุดท้าย น้ำสบู่ในอ่างน้ำอาจใช้ร่วมกันได้สำหรับสมาชิกในครอบครัว

โปรดจำไว้ว่า การอาบน้ำบ่อยครั้งเกินไป มากเกินไป หรือน้อยเกินไป หรือฟอกสบู่มากเกินไป นอกจากจะทำให้ผิวหนังซีดเซียว หรือผิวหนังอักเสบแล้ว ยังทำให้แบคทีเรียบางชนิดที่ช่วยป้องกันและทำลายเชื้อโรคอื่นๆ ที่มีอยู่ตามผิวหนังหลุดไปหรือหมดไปจากร่างกาย ทำให้ขาดเกราะป้องกันเชื้อโรค ความสะอาดเกินไปอาจกลายเป็นภัยได้

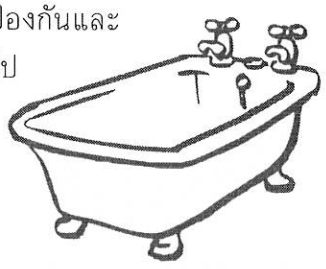

อิมัล

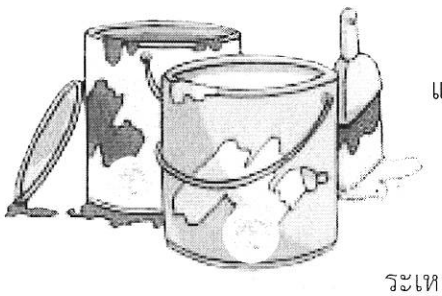

สีที่ผสมโลหะหนัก เช่น ตะกั่ว ปรอท แคดเมียม โครเมียม เมื่อทาลงไปบนผนังอาคาร โลหะหนักเหล่านี้จะฟุ้งกระจายและตกค้างอยู่ในบ้านเรือนเป็นเวลานานหลายเดือน ส่วนสารประกอบอินทรีย์ที่ระเหยได้ที่ใช้เป็นส่วนผสมของสารเติมแต่งนั้นอาจเป็นอันตรายต่อระบบประสาท เลือด และไต และยังทำปฏิกิริยากับแสงแดดเปลี่ยนเป็นโอโซนและมลสารอื่นๆ ทำให้เกิดอาการระคายเคืองต่อตา จมูก และคอ และยังเป็นพิษต่อพืชอีกด้วย ส่วนฟอร์มาลดีไฮด์ทำให้เกิดการระคายเคืองอย่างรุนแรงต่อเนื้อเยื่อในสิ่งมีชีวิต และอาจทำให้เกิดการอักเสบของระบบทางเดินหายใจและผิวหนัง และยังเป็นสารก่อมะเร็งด้วย

ในกระบวนการผลิตสี มีการใช้สารตะกั่วเป็นองค์ประกอบของผงสี หรือสารเติมแต่ง หรืออาจผสมสารปรอทในสีน้ำพลาสติกเพื่อป้องกันเชื้อรา การทาสีที่ผสมสารตะกั่วและสารปรอท อาจฟุ้งกระจายและตกค้างอยู่ในบ้านเรือนตามฝาผนัง บนพื้นห้อง เมื่อสัมผัสหรือหายใจเข้าไปทุกวัน อาจเกิดการสะสมสารพิษในร่างกาย

อิมั ยว

ควรเลือกใช้สีอิมัลชันที่ได้รับฉลากเขียว เพราะไม่มีส่วนผสมของสารตะกั่ว ปรอท แคดเมียม โครเมียม และยังได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สีเคลือบกระเบื้องมุงหลังคา

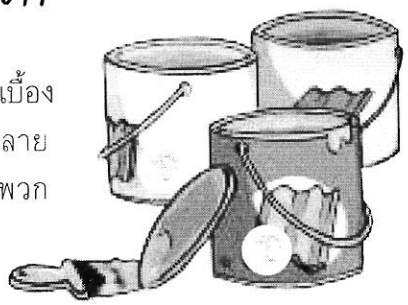

ส่วนประกอบของสีเคลือบกระเบื้องมุงหลังคามีทั้งผงสี สารยึด ตัวทำละลาย สารเติมแต่ง บางชนิดมีโลหะหนักจำพวกฟอร์มาลดีไฮด์ สารประกอบอินทรีย์ที่ระเหยได้และตัวทำละลายอินทรีย์ ทำให้ขณะทาหรือพ่นสีจะมีไอของสารประกอบเหล่านี้ฟุ้งกระจาย เมื่อสัมผัสหรือหายใจแล้วอาจเกิดการสะสมในร่างกาย ก่อให้เกิดอาการระคายเคืองอย่างรุนแรง เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

การใช้สีเคลือบกระเบื้องมุงหลังคาที่ปลอดภัย

ควรเลือกใช้สีเคลือบกระเบื้องมุงหลังคาที่ได้รับฉลากเขียว เพราะไม่มีโลหะหนักที่มีส่วนผสมของตะกั่ว ปรอท แคดเมียม โครเมียม ไม่มีตัวทำละลายอินทรีย์ และไม่มีสารประกอบอินทรีย์ที่ระเหยได้ ปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน และยังช่วยลดมลพิษด้วย

ลองมองหาสัญลักษณ์บ่งบอกประเภทของพลาสติกบนบรรจุภัณฑ์ เพื่อช่วยกันลดใช้พลาสติกหรือแผ่นเหล็กเคลือบดีบุก ซึ่งนิยมนำมาทำเป็นภาชนะที่ใช้บรรจุสีเคลือบกระเบื้องมุงหลังคา เป็นการนำพลาสติกแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ ช่วยประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ลดมลพิษที่เกิดขึ้นในระหว่างการผลิตบรรจุภัณฑ์ และลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย

สารตะกั่ว ใช้เป็นส่วนผสมของผงสี ทำให้มีสีสันคงทนสวยงาม และช่วยปรับคุณสมบัติการแห้งของสีน้ำมันให้ได้ตามที่ต้องการ ส่วนปรอทใช้เป็นสารเคมีที่ผสมในกระบวนการผลิตสี เพื่อป้องกันแบคทีเรียและเชื้อราในสีน้ำพลาสติก

การทาสีที่ผสมสารตะกั่วและปรอทจะทำให้เกิดการฟุ้งกระจายและตกค้างในบ้านเรือน ในร่างกายคนเราในสภาวะปกติจะมีสารตะกั่วประมาณ 25 ไมโครกรัมต่อปริมาณเลือด 100 มิลลิลิตรหรือเรียกว่า 25 ไมโครกรัมเปอร์เซนต์ ซึ่งปริมาณตะกั่วอยู่ในระดับต่ำไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ

หากปริมาณของตะกั่วเกิน 80 ไมโครกรัมเปอร์เซนต์* จะก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย สารตะกั่วจะมีพิษต่อไต สมองและระบบประสาท ออกฤทธิ์อย่างเฉียบพลัน ได้แก่ ปวดท้องอย่างรุนแรง คลื่นไส้อาเจียน คอแห้ง เป็นตะคริวที่ขา มีอาการทางสมอง น้ำลายมาก หรือเรื้อรัง สารปรอทเมื่อได้รับเข้าไปจะทำให้เกิดอาการปวดศีรษะอย่างรุนแรง หากรับประทานเข้าไปในปริมาณมากและเข้าไปถึงลำไส้ จะทำให้มีอาการปวดลำตัว และถ่ายเป็นเลือด สำหรับคนที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับปรอทเป็นประจำ อาจมีอาการเรื้อรัง เช่น อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร อาการสั่นกระตุกที่มือและใบหน้า และยังทำให้เกิดอาการทางจิตประสาทได้ ทำให้เป็นโรคความจำเสื่อม ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

ฟอร์มาลดีไฮด์เป็นสารกันบูดในสี มีฤทธิ์กัดกร่อนแม้ในสภาพที่เจือจาง เมื่อสูดดมต่อเนื่องอาจทำให้เกิดอาการระคายเคืองอย่างรุนแรงต่อระบบทางเดินหายใจและดวงตา หากทิ้งลงในแหล่งน้ำจะเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ และกระทบต่อระบบห่วงโซ่อาหาร

*http://www.js100.com/documentary/industry6html.

สารซักฟอก

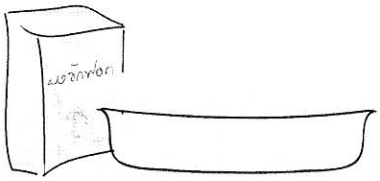

ใช้ในการชำระล้างสิ่งสกปรกออกจากเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และภาชนะต่างๆ ตลอดจนเครื่องจักรกลโรงงาน ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ ใช้ซักล้างเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม สารซักฟอกเป็นผลิตภัณฑ์เคมีที่มีลักษณะเป็นผงหรือของเหลว เมื่อนำมาใช้ซักทำความสะอาดเสื้อผ้าเสร็จแล้วปล่อยทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม จะเกิดการสะสมในสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดมลพิษต่อแหล่งน้ำและดิน

อกใช้ ัย

สามารถย่อยสลายทางชีวภาพได้

สารเคมีที่เลือกใช้ในสารซักฟอกไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย

ไม่ใช้สารประกอบคลอรีน สารประกอบฟอสเฟต ไฮโครคาร์บอนและฟอร์มาลิน

ไม่ใช้พลาสติกประเภทโพลิไวนิลคลอไรด์ (polyvinylchloride : PVC) หรือพลาสติกที่มีคลอรีนเป็นส่วนประกอบมาทำเป็นบรรจุภัณฑ์หรือฉลาก ควรทำจากพลาสติกที่ใช้แล้วภายในประเทศมาแปรใช้ใหม่

บรรจุภัณฑ์กระดาษ ทำจากเยื่อเวียนทำใหม่ ช่วยประหยัดทรัพยากร

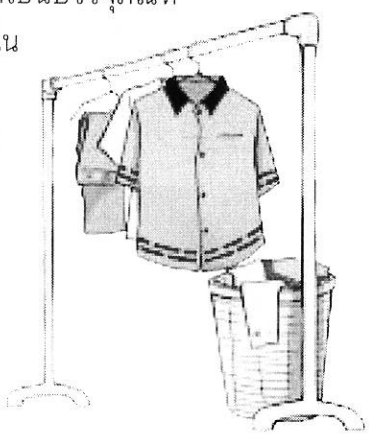

น้ำมันหล่อลื่น

น้ำมันหล่อลื่นที่ใช้แล้วมีโลหะหนักที่เกิดจากการสึกหรอของเครื่องยนต์ เช่น โครเมียม และสารก่อมะเร็ง หากไม่มีการจัดการอย่างเหมาะสม มีการทิ้งน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้แล้วลงสู่ธรรมชาติ จะมีผลกระทบต่อระบบนิเวศ เพราะน้ำมันหล่อลื่นมีอัตราการย่อยสลายทางชีวภาพต่ำ ส่งผลให้แหล่งน้ำเน่าเสียขาดออกซิเจน น้ำมันจะลอยตัวและรวมตัวบนผิวน้ำปิดกั้นไม่ให้ออกซิเจนและแสงอาทิตย์ผ่านได้

ข้อต้อง ถ้าใช้น้ำมัน

ทุกครั้งที่ต้องใช้น้ำมันหล่อลื่น ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันเครื่อง น้ำมันเกียร์ หรือน้ำมันหล่อลื่นสำหรับอุตสาหกรรม ควรเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ชนิดและขนาดของเครื่องยนต์ หรือระยะทางการใช้งานของเครื่องยนต์

ลองพลิกดูข้างขวดน้ำมันหล่อลื่นว่ามีสัญลักษณ์ฉลากเขียว หรือตรารับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือไม่ ถ้ามีแสดงว่าเป็นน้ำมันหล่อลื่นที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิตที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และยังมีการรับคืนน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้แล้วกลับมากำจัดด้วยวิธีการที่เหมาะสม

น้ำมันหล่อลื่นที่มีคุณภาพ ต้องปลอดภัยจากสารก่อมะเร็ง ไม่มีอนุภาคของโลหะหนัก เช่น ตะกั่ว ปรอท โครเมียม แคดเมียม

มีความสามารถในการย่อยสลายทางชีวภาพได้ในอัตราสูง

สังเกตว่าภาชนะบรรจุที่ใช้ใส่น้ำมันเครื่องมีลักษณะแข็งแรง ไม่มีรอยรั่วไหล หรือมีสัญลักษณ์บ่งบอกประเภทของพลาสติกบนบรรจุภัณฑ์หรือไม่ ถ้ามีแสดงว่าเป็นพลาสติกที่สามารถนำกลับไปแปรรูปใช้ใหม่ได้

สเปรย์

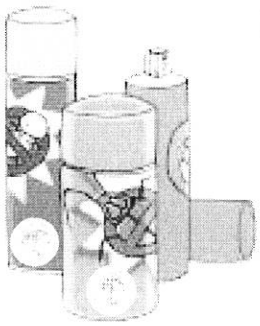

สเปรย์เป็นสินค้าที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย เช่น สเปรย์ฉีดผม สเปรย์ยาฆ่าแมลง สเปรย์ระงับกลิ่นตัว สเปรย์น้ำหอมปรับอากาศ เป็นต้น สเปรย์เป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในสภาวะของเหลว มีก๊าซก๊าซเหลว หรืออากาศเป็นตัวขับดัน สเปรย์บางชนิดบรรจุอยู่ในภาชนะที่มีกลไกในการปั๊มให้มีกำลังในการฉีดพ่นออกมาเป็นฝอยละอองเล็กๆ

สารขับดันที่นิยมใช้แพร่หลายที่สุดคือ สารประเภทคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (Chlorofluorocarbons : CFCs) ซึ่งเป็นสารเคมีที่สามารถก่อให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง สามารถทำลายโอโซนที่ทำหน้าที่กรองรังสีอัลตราไวโอเลต (UV) ทำให้โอโซนบางลงจนเกิดเป็นช่องว่าง ส่งผลให้รังสียูวีจากดวงอาทิตย์สามารถกระจายลงสู่ผิวโลกได้มากยิ่งขึ้น เป็นสาเหตุให้เกิดโรคมะเร็งที่ผิวหนัง เกิดการสูญเสียการรับภาพของดวงตาและโรคอื่นๆ นอกจากนี้รังสียูวียังทำลายฮอร์โมน คลอโรฟิลล์ และสารเคมีที่มีความสำคัญต่อการสังเคราะห์แสงของพืช และเป็นอันตรายต่อสาหร่ายเซลเดียวที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำ มีผลต่อห่วงโซ่อาหารของสิ่งมีชีวิตในน้ำ

ใช้ [illegible]

หากจำเป็นต้องใช้สเปรย์ เลือกใช้สเปรย์ที่ได้รับฉลากเขียวเพราะไม่ใช้สาร CFCs ทุกชนิด รวมถึงสารที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

เลือกใช้ผลิตภัณฑ์สเปรย์ที่ไม่ทำให้เกิดความระคายเคืองและไม่มีสารพิษร้ายแรงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ต้องมีคำแนะนำในการใช้สเปรย์ที่ถูกต้อง

ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาเวียนใช้ใหม่ได้

ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้า

กว่าจะกลายมาเป็นเสื้อ กางเกง หรือกระโปรงสวยๆ สักตัวหนึ่ง จะต้องถักทอเส้นด้ายแต่ละเส้นให้กลายเป็นผืนผ้าก่อนนำไปตัดเย็บ หากมีการใช้สารเคมีที่ไม่เหมาะสมในกระบวนการผลิตผ้า อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดน้ำเสียมีผลต่อระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิต เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ใช้ในระหว่างการผลิตและการใช้งาน เช่น เกิดการตกค้างของอนุภาคโลหะหนักหรือสารเคมีอันตรายในเนื้อผ้าทำให้เกิดการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจหรือผิวหนัง สารบางชนิด เช่น สีย้อม อาจเป็นสารก่อมะเร็งได้

การซื้อผ้าอย่าง[illegible]ย่อย

เมื่อต้องเลือกซื้อเสื้อผ้า โดยเฉพาะเสื้อผ้าเด็กอ่อน ผ้าอ้อมเด็ก เสื้อ กางเกง ผ้าเช็ดหน้า เนกไท ผ้าที่ใช้ในห้องนอน ผ้าห่ม หรือผ้าขนหนู ควรเลือกผลิตภัณฑ์ผ้าฉลากเขียว เพราะผลิตมาจากเส้นใยธรรมชาติ เช่น ผ้าฝ้าย ใช้สวมใส่ สบายตัวดี และยังเหมาะกับสภาพอากาศในบ้านเราด้วย

หากเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้า เช่น ผ้าม่าน เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ซึ่งผลิตมาจากเส้นใยประดิษฐ์ ควรเลือกชนิดของผ้าให้เหมาะกับความต้องการและประโยชน์ใช้สอย

เลือกใช้เสื้อผ้าที่ผลิตมาจากเส้นใยธรรมชาติ และไม่ฟอกย้อม

วัสดุโลหะที่ใช้ตกแต่งบนผ้า ไม่ควรมีอนุภาคของตะกั่ว สารหนู แคดเมียม โครเมียม

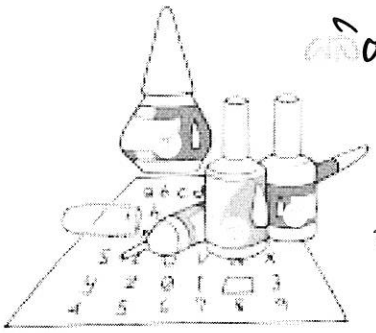

ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด

ผลิตภัณฑ์ลบคำผิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับกระดาษพิมพ์และเขียนเพื่อปกปิดรอยพิมพ์ รอยลายมือหรืออื่นๆ บนกระดาษ มีทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์แบบเหลว แบบแห้ง และเทปลบคำผิด รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่ใช้สำหรับเติมด้วย

ผลิตภัณฑ์ลบคำผิดมีสารเคมีเป็นส่วนประกอบ เช่น ตัวทำละลายอินทรีย์ ซึ่งบางชนิดอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้โอโซนในบรรยากาศเกิดการเปลี่ยนแปลง และเมื่อรวมตัวกับไฮโดรคาร์บอนจากไอเสียของรถยนต์และไอน้ำมันที่ระเหยออกมา จะเกิดเป็นภาวะมลพิษ นอกจากนี้ สารเติมแต่งบางชนิด เช่น สารกันเสียที่ตกค้างในผลิตภัณฑ์มักก่อให้เกิดอาการแพ้ สารให้ความยืดหยุ่นเป็นอันตรายต่อการสืบพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตและอาจเป็นสารก่อมะเร็งได้

หลักเกณฑ์ฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์ลบคำผิด

การออกข้อกำหนดฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์ลบคำผิด จะช่วยลดปริมาณการปล่อยสารเคมีที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ใช้และต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ต้องไม่เป็นพิษ ไม่กัดกร่อน และไม่ระคายเคืองต่อสุขภาพ ต้องไม่มีสารก่อมะเร็งหรือสารประกอบอื่นๆ ที่เป็นพิษเจือปน ในส่วนของบรรจุภัณฑ์ ถ้าเป็นบรรจุภัณฑ์พลาสติกต้องไม่ใช้พลาสติกที่มีส่วนประกอบของคลอรีน รวมถึงการกำหนดให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำมาจากกระดาษแปรรูปใช้ใหม่ ช่วยลดการใช้ทรัพยากรและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากเป็นบรรจุภัณฑ์กระดาษต้องทำจากเยื่อเวียนทำใหม่อย่างน้อยร้อยละ 70 โดยน้ำหนัก นอกจากนี้ บริษัทหรือผู้จัดจำหน่ายเทปลบคำผิดหรือผลิตภัณฑ์ลบคำผิดแบบแห้ง ต้องจัดจำหน่ายม้วนเทปอะไหล่สำหรับเติม (refill) ด้วย

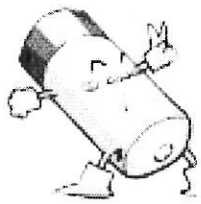

ถ่านไฟฉายกับสุขภาพ

ถ่านไฟฉายเป็นขยะอันตรายใกล้ตัวที่หลายคนอาจมองข้ามและทิ้งปะปนกับขยะทั่วไป ส่วนใหญ่มักจะถูกทิ้งมาจากบ้านเรือนมากกว่าโรงงานอุตสาหกรรม ภายในถ่านไฟฉายประกอบด้วยโลหะหนักต่าง ๆ เช่น แมงกานีส สังกะสี ปรอท แคดเมียม ตะกั่ว เป็นต้น

เมื่อถ่านไฟฉายถูกเผาจะปล่อยไอสารปรอท ซึ่งมีพิษอย่างรุนแรงออกสู่บรรยากาศ สามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทั้งทางจมูก ปาก และผิวหนัง ส่งผลให้เกิดอาการผิดปกติต่าง ๆ นอกจากนี้ปรอทยังสามารถเปลี่ยนไปอยู่ในรูปของเมทิลซึ่งมีพิษรุนแรงยิ่งขึ้นได้โดยแบคทีเรียที่อยู่ในดิน ซึ่งปรอทในรูปนี้มีความเป็นพิษสูงกว่าในรูปของโลหะหลายเท่าและอาจถ่ายทอดไปตามห่วงโซ่อาหารได้

หลักการกำจัดถ่านไฟฉาย

ต้องไม่มีสารปรอทผสมอยู่ในกระบวนการผลิต และมีการเรียกคืนซากถ่านไฟฉายเพื่อนำกลับมากำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ยังต้องได้รับการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแบตเตอรี่แห้ง รวมถึงในกระบวนการผลิต การขนส่ง และการกำจัดทิ้งหลังใช้ผลิตภัณฑ์ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของทางราชการด้วย

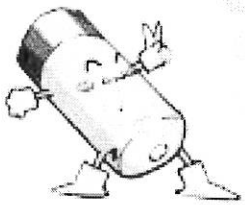

ขั้นตอนการทิ้ง

ควรเลือกใช้ถ่านไฟฉายที่ไม่มีส่วนผสมของสารปรอท ไม่ควรทิ้งซากถ่านไฟฉายที่ใช้แล้วปะปนกับขยะทั่วไป ควรแยกทิ้งในกล่องหรือภาชนะต่างหาก และเขียนป้ายบอกให้ชัดเจน เพื่อที่เจ้าหน้าที่เก็บขนขยะจะได้นำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

เราขอเป็นส่วนหนึ่งสนับสนุนสินค้า
ฉลากเขียว

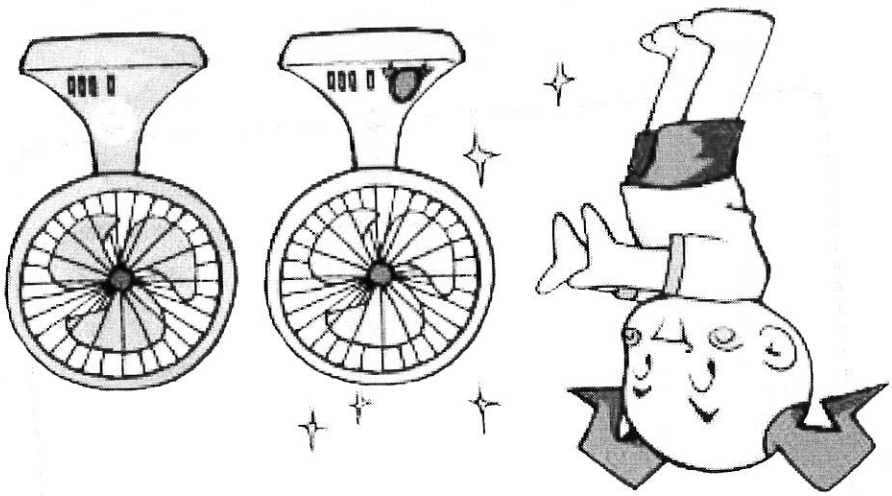

ve

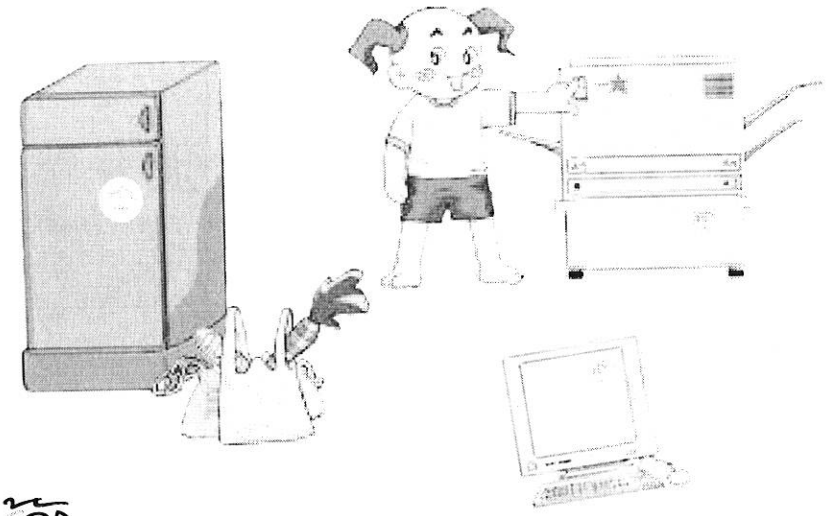

รู้จัก... สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมคืออะไร

สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากกระบวนการและเทคโนโลยีที่ใส่ใจกับผลกระทบที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นเป็นเพื่อนกันตั้งแต่ต้นทางคือ การคัดเลือกวัตถุดิบในการผลิต การเลือกใช้พลังงานและเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้กระบวนการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ใช้พลังงานจากน้ำและไฟฟ้าในการผลิตอย่างคุ้มค่ามากที่สุด จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ รอการบรรจุลงในหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ สำหรับเตรียมการขนส่งและจัดจำหน่ายให้กับตลาดผู้บริโภคต่อไป รวมทั้งให้ความสำคัญครอบคลุมถึงภาระในการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้นๆ อย่างถูกวิธีด้วย

หัวใจสำคัญอีกอย่างหนึ่งของสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมก็คือ ความพยายามในการนำของเหลือใช้จากการผลิต หรือของเสียที่เกิดขึ้นจาก

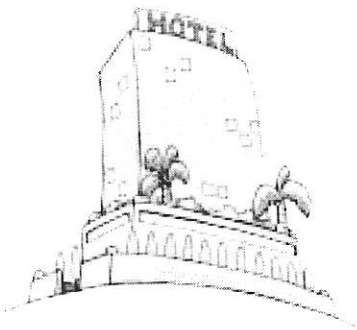

กระบวนการผลิต เพื่อนำมาแปรกลับไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตใหม่อีกครั้ง ช่วยทำให้ของเสียเป็นศูนย์หรือเหลือน้อยมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้คุ้มค่ามากที่สุด

บริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือ บริการต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ร้านอาหาร สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ร้านซักแห้ง ร้านซักรีด ฯลฯ เน้นดำเนินธุรกิจอย่างใส่ใจต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน ประหยัดน้ำ มีการจัดการคัดแยกขยะที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ช่วยสนับสนุนและประหยัดการใช้ทรัพยากร ขยะจำพวกเศษอาหาร หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้ สามารถนำไปทำเป็นปุ๋ยชีวภาพใช้รดต้นไม้และบำรุงดิน หมุนเวียนอาหารกลับคืนสู่ธรรมชาติ สถานบริการสีเขียวต่างๆ เหล่านี้ยังเน้นให้ความสำคัญกับการกำหนดพื้นที่ในการทิ้งขยะอันตรายอย่างชัดเจนและปลอดภัย รวมทั้งรณรงค์สื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานเห็นคุณค่าความสำคัญ และพร้อมเป็นส่วนหนึ่งในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่เลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

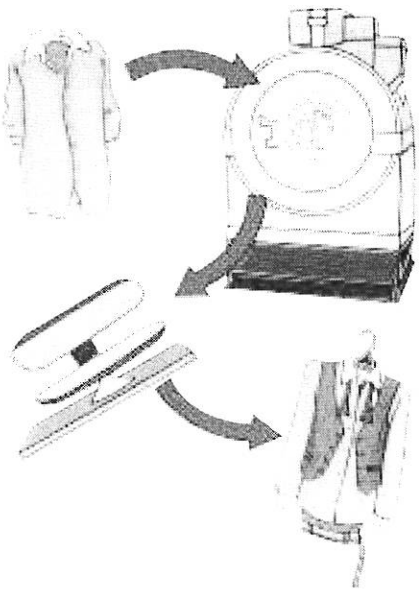

เหมือนหรือแตกต่างจากสินค้าทั่วไปอย่างไร

การให้ความสำคัญกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม

สินค้าที่ผลิตในระบบอุตสาหกรรมทั่วไปมักไม่เน้นถึงความสำคัญของผลกระทบที่เกิดจากการผลิตที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในขณะคัดเลือกวัตถุดิบ ขั้นตอนการผลิต การบรรจุและหีบห่อ การจัดจำหน่าย การขนส่ง หรือการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ เมื่อมีการปล่อยของเสียที่เหลือจากการผลิตลงสู่แหล่งน้ำหรืออากาศจึงเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของผู้คนในสังคม

ต่างจากสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะเริ่มต้นให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสะอาดในกระบวนการผลิตตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบอย่างมีคุณภาพ สามารถนำกลับมารีไซเคิลใหม่ได้ หรือไม่ก็เลือกใช้วัตถุดิบที่ผลิตมาจากกระบวนการแปรรูป เช่น กระดาษสำหรับทำหีบห่อและบรรจุภัณฑ์ พลาสติกที่ผลิตมาจากเม็ดพลาสติกแปรรูป เป็นต้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการใช้พลังงานน้ำและไฟฟ้าในทุกขั้นตอนการผลิต จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ พร้อมส่งไปบรรจุหีบห่อและจัดจำหน่ายยังผู้บริโภคต่อไป การผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนี้จึงใช้พลังงานในการผลิตน้อยกว่าเมื่อเทียบกับสินค้าทั่วไป

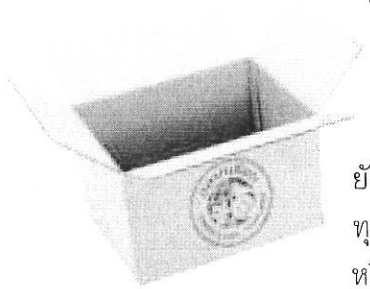

ราคา

แม้ราคาของสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะมีราคาสูงกว่าสินค้าทั่วไปตามท้องตลาดอยู่บ้าง แต่เมื่อเทียบปัจจัยด้านต่างๆ เช่น คุณภาพสินค้าและต้นทุนในการรักษาสิ่งแวดล้อม จัดได้ว่า สินค้าสีเขียวคุ้มค่าสำหรับผู้บริโภคมากกว่า ในอนาคตหากผู้บริโภคช่วยกันเลือกสนับสนุนสินค้าและบริการสีเขียวมากขึ้น ก็ย่อมจะทำให้ราคาจำหน่ายถูกลง

การรับคืนซากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์หลังการใช้งาน

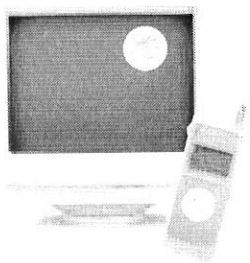

สินค้าตามท้องตลาดทั่วไปไม่มีการรับคืนซากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์หลังจากหมดอายุการใช้งานแล้ว กลายเป็นภาระของผู้บริโภคที่ต้องหาสถานที่ทิ้ง หรือกำจัดสินค้าที่หมดสภาพนั้น หลายบ้านมักทิ้งขยะจำพวกแบตเตอรี่ โทรศัพท์มือถือ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ ปะปนกับขยะทั่วไป อาจทำให้เกิดการรั่วซึมในแหล่งน้ำหรือดิน หรือเกิดการระเบิดเมื่อถูกเผาไหม้

ขณะที่สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเน้นให้ความสำคัญกับภาระการรับคืนซากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่หมดอายุ เช่น แบตเตอรี่ที่ไม่ใช้แล้ว หน้าจอคอมพิวเตอร์ ตู้เย็น แบตเตอรี่มือถือ ฯลฯ เพื่อนำไปแปรสภาพในกระบวนการผลิตต่อไป เป็นการแบ่งเบาภาระผู้บริโภคและบรรเทาปัญหาขยะพิษล้นเมืองไปด้วยในเวลาเดียวกัน

สังเกตได้อย่างไรว่าสินค้าหรือบริการใดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะต้องได้รับการตรวจสอบประเมินผลกระทบที่เกิดจากกระบวนการผลิตตลอดทั้งวัฏจักรผลิตภัณฑ์อย่างละเอียดจากผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์หรือข้อกำหนดของสินค้าผลิตภัณฑ์ หรือบริการแต่ละประเภท จึงจะได้รับ “ฉลาก” หรือ “ตราสัญลักษณ์” ซึ่งแสดงว่าสินค้าหรือบริการนั้นๆ จัดอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์สีเขียว เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ผลิตสามารถสื่อสารกับผู้บริโภคได้ว่ากว่าที่จะได้มาซึ่งสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ช่วยให้ผู้บริโภคอุ่นใจได้ว่า ได้เลือกซื้อเลือกใช้สินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หากเปรียบเทียบกับสินค้าตามท้องตลาดในประเภทเดียวกัน

หากเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคสามารถสังเกตสัญลักษณ์บนกล่อง หีบห่อบรรจุภัณฑ์ หรือบนตัวสินค้านั้นๆ ได้แก่

1. สัญลักษณ์ฉลากเขียว
2. สัญลักษณ์ประหยัดไฟเบอร์ 5
3. สัญลักษณ์ผลิตมาจากวัสดุแปรใช้ใหม่
4. สัญลักษณ์ที่ผลิตมาจากป่าที่ปลูก
5. สัญลักษณ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์คุณภาพ

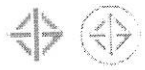

หากเป็นสินค้าจำพวกอาหารทั้งสดและแห้ง ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นสินค้าที่ผลิตมาจากกระบวนการผลิตปลอดสารเคมีหรือไม่ โดยสังเกตสัญลักษณ์ ได้แก่

สัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

หากเป็นบริการต่างๆ เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ร้านซักแห้ง หรือสถานีบริการน้ำมัน ฯลฯ ผู้บริโภคเพียงมองหาสัญลักษณ์การรับรอง ได้แก่

สัญลักษณ์รูปใบไม้เขียว
สำหรับบริการโรงแรม

ทุกครั้งที่ต้องการซื้อของหรือใช้บริการต่างๆ เตือนตนเองให้เป็นนิสัยหมั่นมองหาตราสัญลักษณ์ทั้งหลายที่กล่าวมาข้างต้น ก็จะทำให้ผู้บริโภคทราบได้ว่าสินค้าหรือบริการใดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้เลือกใช้ตามความต้องการและมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย

สินค้าจากเว็บ

ฉลากเขียวคืออะไร

ฉลากเขียว (green label หรือ eco-label)เป็นฉลากที่ออกให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน ผลิตภัณฑ์เหล่านี้รวมถึงสินค้าและบริการหลายประเภท ยกเว้น ยา เครื่องดื่ม และอาหาร เนื่องจากเกี่ยวข้องกับสุขภาพและความปลอดภัยในการบริโภคมากกว่าด้านสิ่งแวดล้อม และมีหน่วยงานตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานโดยตรงอยู่แล้ว

ฉลากเขียว เป็นแนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นจากความต้องการในการฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อม ตลอดจนเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน แนวคิดนี้เกิดขึ้นและริเริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ. 2520 ที่ประเทศเยอรมนี และประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย จวบจนปัจจุบันมีประเทศต่างๆ ทั่วโลกดำเนินโครงการนี้กว่า 28 ประเทศ เช่น เยอรมนี แคนาดา สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สิงคโปร์ จีน ไต้หวัน เป็นต้น รวมทั้งประเทศไทยที่ได้มีการริเริ่มโครงการฉลากเขียวขึ้น โดยคณะกรรมการนักธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อมไทย (Thailand Business Council for Sustainable Development : TBCSD) เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 และได้รับความเห็นชอบร่วมมือจากกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (ขณะนั้น) และองค์กรเอกชนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ

กว่าจะมาเป็นสินค้าฉลากเขียวได้นั้น ต้องผ่านการประเมินและตรวจสอบว่าได้มาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดที่ทางคณะกรรมการโครงการฉลากเขียวประกาศใช้ การใช้เครื่องหมายนี้ไม่ได้มีกฎหมายบังคับ

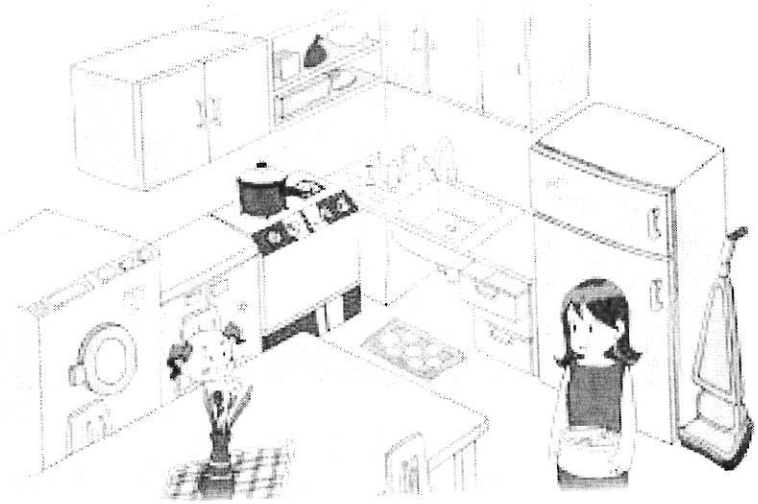

เป็นโครงการโดยสมัครใจของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ให้บริการที่ต้องการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและมุ่งหวังผลในการปลูกจิตสำนึกทางด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการกระตุ้นให้ผู้บริโภคเลือกซื้อเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สีเขียวมากขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้กลุ่มอุตสาหกรรมผู้ผลิตหันมาใช้เทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่สะอาด ขณะเดียวกันก็เป็นพลังหนึ่งในการผลักดันให้รัฐบาลและเอกชนร่วมมือกันฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

สินค้าเขียว จึงเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ เน้นการให้ข้อมูลเพื่อให้ผู้บริโภคทราบว่า ผลิตภัณฑ์นั้นนอกจากจะมีคุณภาพแล้ว ยังให้ความสำคัญกับคุณค่าทางสิ่งแวดล้อมด้วย ผู้บริโภคที่มีความประสงค์จะช่วยรักษาสภาพแวดล้อมจะได้เลือกซื้อได้ถูกต้อง

ในส่วนของผู้ผลิต และผู้จัดจำหน่ายนั้นจะได้รับประโยชน์ในแง่ของกำไร เนื่องจากมีการบริโภคผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมากขึ้น ปริมาณการจำหน่ายก็มากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ผลิตได้ใช้ทรัพยากรในการผลิตอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยลดปัญหามลพิษที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อมได้ทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผลิตภัณฑ์ และมีส่วนช่วยผลักดันให้ผู้ผลิตรายอื่นๆ ปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการของตน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการยอมรับของผู้บริโภค และส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแก่ผู้ผลิตในระยะยาว เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยป้องกันรักษาธรรมชาติผ่านกระบวนการผลิตและการบริโภคของประชาชน

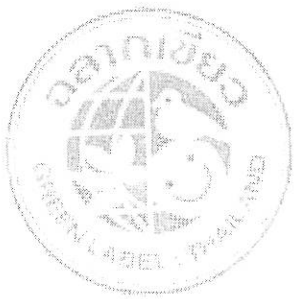

หากเห็นสัญลักษณ์รูปหน้าเด็กกำลังยิ้ม รูปนก ต้นไม้ และโลก นั่นคือ สัญลักษณ์ฉลากเขียว สื่อที่แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการเหล่านี้ ผลิตมาจากกระบวนการทางเทคโนโลยีที่ใส่ใจต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่วงจรการผลิตเริ่มต้นจนถึงมือผู้บริโภค รวมถึงภาระหลังการใช้งานอีกด้วย ซึ่งหากพวกเราช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในวันนี้ ก็เท่ากับช่วยให้ลูกหลานของเราอาศัยอยู่ในโลกได้อย่างมีความสุขตลอดไป

ฉลาดคิด ได้ประโยชน์

อกซื้ อกใช้ ได้ "เขียว"

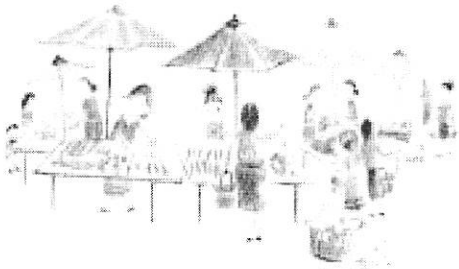

ผู้บริโภค

เมื่อผู้บริโภคเลือกซื้อเลือกใช้สินค้าและบริการสีเขียว วางใจได้ว่า ได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ ผลิตมาจากกรรมวิธีที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ปราศจากการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เน้นการใช้ทรัพยากรในการผลิตแต่ละขั้นตอนอย่างคุ้มค่า ผู้บริโภคจึงมีส่วนในการรักษาสิ่งแวดล้อมพร้อมๆ กับได้ใช้สินค้าคุณภาพ

ผู้ผลิต

เมื่อตลาดผู้บริโภคสนใจและให้ความสำคัญกับการเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่เน้นคุณภาพควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ผู้ผลิตต้องปรับตัวให้ทันกับความต้องการของผู้บริโภค เกิดการเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ปรับปรุงคุณภาพและการบริการ ซึ่งเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นได้

สิ่งที่ผู้ผลิตได้ประโยชน์อีกด้านคือ เมื่อยอดจำหน่ายเพิ่มขึ้น แสดงถึงผลกำไรมากขึ้น สามารถขยายตลาดแนวรุก ทั้งในและต่างประเทศตามข้อตกลงเจรจาการค้าโลก เพื่อส่งเสริมตลาดสีเขียวให้แพร่หลายมากขึ้น ขณะเดียวกันเกิดการแข่งขันกันพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นด้วย

สังคม

เกิดการเรียนรู้เรื่องการจัดการขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ก่อให้เกิดการสร้างแหล่งงานและรายได้จากการคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับไปแปรรูปใช้ใหม่ได้ เช่น แก้ว พลาสติก โลหะ อะลูมิเนียม กระดาษ ฯลฯ นอกจากนี้การเลือกซื้อเลือกใช้สินค้าสีเขียว คือ การพลิกฟื้นและสืบทอดรักษาภูมิปัญญาของคนสมัยก่อน เช่น วิถีการเพาะปลูกซึ่งไม่ใช้สารเคมี เรียนรู้ที่จะอยู่กับธรรมชาติอย่างผู้อาศัย และรู้จักสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เหลือน้อยและมีจำกัดไว้ให้กับคนรุ่นต่อไป ดำเนินชีวิตด้วยแนวคิดของ [illegible]จพอเพียง" ซึ่งเป็นรากฐานของการบริโภคอย่างยั่งยืน และเมื่อแต่ละครอบครัวแข็งแรง ทั้งทางด้านสุขภาพกายและใจ สังคมไทยก็จะพัฒนาอย่างแท้จริง

[illegible]อ่าย

การกระตุ้นให้สังคมทั้งระบบเห็นความสำคัญของการเลือกซื้อเลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายต้องประสานพลังร่วมกัน ทั้งต้นทางคือผู้ผลิต ปลายทางคือผู้บริโภค และกำลังสนับสนุนสำคัญคือ ภาครัฐ

ผู้ผลิต

ผู้ผลิตมีหน้าที่ผลักดันให้เกิดกลไกการผลิตที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เลือกใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสะอาดให้เหมาะสมกับกระบวนการผลิต ให้ความสำคัญกับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนการผลิต ทั้งการคัดเลือกวัตถุดิบ การใช้พลังงานไฟฟ้าหรือน้ำ ตลอดจนคำนึงถึงการบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การจัดจำหน่าย รวมถึงภาระหลังจากใช้สินค้านั้นๆ เช่น ซากหรือขยะ หรือของเสียที่เกิดขึ้นหลังกระบวนการผลิต

ผู้ผลิตยังมีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือแสดงให้ลูกค้าทราบว่าสินค้าหรือบริการของตนนั้นเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการติดฉลากหรือตราสัญลักษณ์ให้ชัดเจน เพื่อให้ลูกค้าทราบว่า สินค้าหรือบริการนี้ใช้กระบวนการผลิตที่สะอาด ในแต่ละขั้นตอนการผลิตไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ผลิตยังมีหน้าที่ต้องประสานข้อมูลและรายละเอียดสินค้าและบริการให้กับหน่วยงานที่มีบทบาทในการออกตราหรือสัญลักษณ์รับรอง เพื่อให้ลูกค้าเกิดความเชื่อถือและไว้วางใจในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์นั้นๆ

ผู้บริโภค

หากเราต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม สามารถเริ่มต้นได้ด้วยการเป็นผู้บริโภคสีเขียวที่ให้ความสำคัญในการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งโดยส่วนใหญ่ก่อนการเลือกซื้อสินค้าและบริการแต่ละครั้ง ผู้บริโภคกลุ่มนี้มักแสวงหาข้อมูลต่างๆ ทั้งในเรื่องของคุณภาพ ราคา รูปแบบการผลิต ฯลฯ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลตัดสินใจเปรียบเทียบกับการเลือกซื้อสินค้าประเภทเดียวกัน แต่อาจมีกรรมวิธีการผลิตต่างกัน ยิ่งในสังคมมีผู้บริโภคที่เห็นความสำคัญของการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากเท่าไรก็ยิ่งจะทำให้เกิดแรงซื้อ สนับสนุนกลุ่มผู้ผลิตที่ให้ความสำคัญกับกระแสเสียงของผู้บริโภคได้มากขึ้นเท่านั้น ผลที่ได้ทำให้ราคาขายต่อหน่วยถูกลง และยังเป็นการขยายตลาดสีเขียวให้กว้างขวางมากขึ้นด้วย

ผู้บริโภคในสังคมทุกวันนี้ไม่น้อยทีเดียวที่ให้ความสนใจสินค้าและบริการที่ดีต่อสุขภาพ เช่น พืชผักปลอดสารพิษ หรือสินค้าที่ไม่มีสารอันตรายปนเปื้อน ประหยัดไฟฟ้า น้ำ และพลังงานเชื้อเพลิง ซึ่งนั่นหมายถึง ช่วยให้ผู้บริโภคประหยัดเงินในกระเป๋าส่งเสริมแนวคิดการประหยัดพลังงานของรัฐบาล และยังก่อให้เกิดผลดีต่อสิ่งแวดล้อมควบคู่กัน

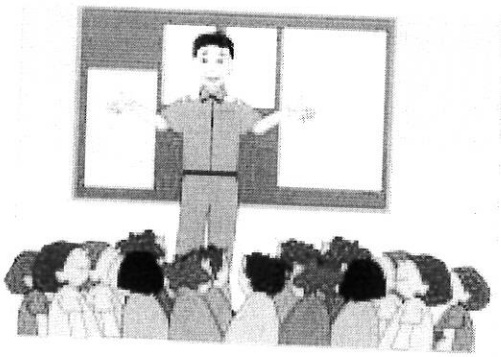

ภาครัฐ

ควรทำหน้าที่เป็นทั้งผู้สนับสนุนและส่งเสริมภาคธุรกิจ เพื่อให้สามารถยืนหยัดแนวคิด นโยบาย และดำเนินการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องมีการลงทุนทั้งทางด้านงบประมาณ เวลา และทรัพยากรบุคคล ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างการศึกษาและวิจัย เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับพัฒนางานต่อไป

รัฐควรสร้างแรงจูงใจโดยใช้มาตรการทางภาษี มีการลดหย่อนภาษี หรือสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ผู้ผลิตเกิดความมั่นใจในเรื่องของต้นทุนดำเนินการ ซึ่งเป็นสายป่านสำคัญของการดำเนินธุรกิจ

ขณะเดียวกันรัฐก็ควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือกรณีความสำเร็จของผู้ผลิตที่ดำเนินการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แม้จะต้องฝ่าฟันกับอุปสรรคนานาประการ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ และสร้างต้นแบบทางธุรกิจที่เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมและสิ่งแวดล้อม หรือรัฐอาจรับบทบาทเป็นผู้ประสานให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ระหว่างผู้ผลิตด้วยกัน ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล

อย่างไรก็ดีการใช้มาตรการทางกฎหมายก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรดำเนินการควบคู่ไปกับการใช้แนวทางด้านเศรษฐศาสตร์ หรือมาตรการทางสังคม เช่น การกำหนดเกณฑ์การผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นบรรทัดฐานในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐาน

องค์กรดำเนินการระดับสากลที่ทำงานเพื่อส่งเสริมการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่

อข่

มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเครือข่ายฉลากสิ่งแวดล้อม หรือฉลากเขียว สำหรับสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในระดับสากล พร้อมๆ กับกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกทั้งหมด 26 องค์กร มีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การส่งเสริมแนวคิดฉลากเขียว และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรการค้าสากล เพื่อให้เกิดการขยายความร่วมมือต่อไป

อข่ายจัดซ้อจัดจ้ ที่เป็น ้อม

่างๆ (Green Purchasing Network) เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในปี 1998 โดยให้ Environmental Protection Agency (EPA) เป็นองค์กรกลางในการกำกับดูแล และพัฒนาคู่มือเกณฑ์มาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ธนาคารโลกพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการจัดทำระเบียบจัดซื้อจัดจ้างและเกณฑ์ในการประเมิน

ย์ (international Federation of Organic Agriculture Movements : IFOAM) เป็นองค์กรที่ทำงานเพื่อส่งเสริมแนวคิดการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นระบบการเกษตรที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เครือข่ายเกิดความเข้าใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านเกษตรอินทรีย์ระหว่างกัน ขณะเดียวกันพยายามส่งเสริมและสนับสนุนให้ประยุกต์ใช้ธรรมชาติในการเพิ่มผลผลิตและพัฒนาความต้านทานต่อโรคพืชและสัตว์เลี้ยง หลักการเกษตรอินทรีย์มีความสอดคล้องกับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม ภูมิศาสตร์ สภาพอากาศ และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นด้วย